

KORONABIRUSARI AURRE EGITEKO PROTOKOLOA. 2021-2022 IKASTURTEA

SARRERA

2021-2022 ikasturtearen hasierarako protokolo honen helburua antolaketaren ikuspegitik jarduteko jarraibideak ezartzea da, pandemiaren egoeraren arabera egon litezkeen balizko eszenatoki-aldaketei behar bezala erantzuteko, beti ere pertsonen segurtasun- eta osasun-baldintzak bermatuz.

Horrela, kutsatzeko arriskua murrizteko eta kontrolatzeko neurriak, zein Covid-19aren kasuen edota harekin kontaktu estua izandakoen balizko agerpenari erantzuteko jarraibideak definitu ditugu. Horretarako, kontuan hartu ditugu indarrean dauden neurriak, eta ikasturtea 2021-2022 ikasturteari begira, osasun-agintariek ezarritako jarraibideak.

Kontuan hartu dugun erreferentzia 2021eko urriaren 7ko EHAAn, Osasun sailburuaren Agindua, lehendakariak larrialdi-egoera amaitu dela adierazi ondoren, normaltasun berrian COVID-19ak eragindako osasun-krisiari aurre egiteko beharrezkoak diren prebentzio-neurriei buruzkoa. Halaber, 2021eko urriaren 7ko EHAAn, Lehendakariaren 39/2021 Dekretua, COVID-19aren pandemiaren ondoriozko osasun-larrialdiko egoera Euskadin amaitu dela adierazten duena eta normaltasun berri batean sartzeko neurriak zehazten dituena.

2022ko otsailaren 14tik aurrera EAEn osasun-larrialdiko egoera amaitu dela deklaratu ondoren gaur egun EAEn pandemiak eragindako osasun-krisiarekin zerikusia duten indarreko neurriak honako hauek dira:

Lehendakariaren Dekretua: 5/2022 DEKRETUA, otsailaren 11koa, lehendakariarena, zeinaren bidez deklaritzen baita EAEn amaitu dela COVID-19aren pandemiaren ondoriozko osasun-larrialdiko egoera, abenduaren 2ko 44/2021 Dekretuaren bidez deklaratu zena.

Osasuneko Sailburuaren AGINDUA: AGINDUA, 2022ko otsailaren 11koa, Osasuneko sailburuarena, lehendakariak osasun-larrialdiaren egoera amaitu dela deklaratu ondoren, COVID-19ak eragindako osasun-krisiari aurre egiteko beharrezkoak diren prebentzio-neurriei buruzkoa.

Estatuko araudia: 286/2022 Errege Dekretua, apirilaren 19koa, Maskaren Erabileraren Derrigortasuna aldatzen duena.

Protokolo honetan ezarritako jarraibideak egokitu egin beharko dira osasun-agintaritzak unean-unean eman ditzakeen aholkuak jasotzeko.

Bestetik, euskaltegiak Kontingentzia Plan bat osatu du, Laneko Prebentzio eta Arriskuen Zerbitzuaren jarraibideei jarraiki egindako prebentzio- eta higiene-neurriak argi eta garbi jasotzen dituen dokumentua. Horretarako, IMQ-Prevención kanpo-zerbitzuaren laguntza izan dugu.

AGERTOKIAK

2021-2022 ikasturtearen hasierarako, eta unean uneko osasun-egoeraren arabera, euskaltegiak balizko bi agertoki aurreikusten ditu beren jarduerak garatzeko.

Gauzak horrela, Ulibarri Euskaltegiak 2021-2022 ikasturtea segurtasun- eta osasun-berme guztiekin burutu ahal izateko honako plangintza egin du:

A egoera:

Datu epidemiologikoen eta osasun-agintarien ahalbidetzen badute, ikasketa-eredua **aurrez aurrekoa** izango da. Ikasturtea ohi bezala hasiko da maila eta ordutegi guztietan, beti ere Osasun Saileko agintarien adierazpenak eta neurriak kontuan hartuz. Horretarako, ikasgelen edukierak egokitu eta higiene eta desinfekzio neurri gehigarriak hartu ditugu. Presentzialarekin batera **Google Classroom plataforma** erabiliko dugu balizko egoerei modu egokian aurre egin ahal izateko.

Lehenengo egoera honetatik beste egoera batzuetara eboluzionatzea ahalbidetzen duten neurriak prestatuak ditugu, behar izanez gero aldaketa errazteko.

B egoera:

Konfinamendua. Kasu honetan irakaskuntza **ez-presentzialaren** ereduari jarraituko genioke.

Irakaskuntza ez-presentziala

- **Google Classroom plataforma** erabiliko dugu eguneko programazioa eta materiala zehazteko. Ikasleek laguntza-bideoak izango dituzte plataformaren erabileran trebatzeko.
- Bideo-deiak egunero egingo dira MEET aplikazioa erabiliz. Bideo-deien iraupena egokituko da taldearen ezaugarrietara eta mailara.
- Bideo-deian eguneko programazioaren berri emango du irakasleak, ikasleek zer eta nola egin behar duten azalduko du, mintza saioak antolako ditu, tutoretzak egingo ditu...
- Materiala: taldean erabiltzen ari zen materiala gehi online erabiltzeko prestatutako unitateak.

HIGIENE-NEURRI OROKORRAK

Prebentziorako, behar-beharrezkoa da ikasleen eta langileen zein euskaltegiko higiene-neurriak areagotzea.

Pertsona guztiek higiene pertsonaleko neurri zorrotzak hartu beharko dituzte:

- Eskuak maiz garbitzea urarekin eta xaboiarekin edo soluzio hidroalkoholikoekin. Eskuak behar bezala garbitzeko, komeni da azazkalak motz izatea eta eraztun eta eskumuturrekorik ez erabiltzea.
- Saihestu begiak, sudurra eta ahoa ukitzea.
- Paperezko zapiak erabili behar dira, erabili eta botatzekoak.
- Eztul edo doministiku egitean, ondo estali ahoa eta sudurra arnas jariakinei eusteko, ukondoa tolestuta edo paperezko zapi batekin; ondoren erabilitako zapi bota dagokion edukiontzira.

- Saihestu eskuak garbitu gabe erretzea, edatea edo jatea. Ez partekatu janaririk, edaririk...
- Ez da iturrietatik zuzenean edan behar. Banakako ontziak edo behin erabiltzeko edalontziak erabili beharko dira.

Maskararen erabilera arduratsua egin behar da. Egungo testuinguru epidemiologikoan eta immunitate-testuinguruan, maskara arduraz erabili behar da honako kasuetan:

- 1,5 metrotik beherako distantziako pertsonekin kontaktu luzea dugun egoeretan.
- Pertsona kalteberak eta kalteberatasun-faktoreak dituzten pertsonak.
- kasu positiboak eta COVID19aren sintoma bateragarriak dituzten pertsonak.

Zaindu eta prebenitu behar da COVID-19aren arrisku-baldintzetan direnak eta errespetatu norberaren erabakiz maskara erabiltzen jarraitu nahi duten pertsonak.

Maskararen erabilera gure instalazioetan (Gardoki eta Etxebarri) aplikatzekoa da, beste nonbaiten klase/lan eginez gero, protokoloan agertzen dena kontuan hartu baina bertako betebeharrak bete beharko dira.

Euskaltegiak maskarak izango ditu irakasleentzat eta langileentzat. Ikasleek nork bere maskara eraman beharko dute.

Erabilitako maskara hondakin moduan kudeatu behar da.

Badira arreta berezia eskatzen duten zenbait espazio (ordenagailu gela, irakasle gela, komunak, eskailerak, etab.) eta objektu (argi-giltzak, ateetako heldulekuak, barandak, etab.), eta kasu horietan higie-neurriak areagotuko dira. Izan ere, erabiltzaileek **erabilera hasi baino lehen eta amaitutakoan desinfektatu** egin beharko dute horretarako egokitutako produktuen bidez. Ahal dela, **ez da objekturik partekatuko**. Beharrezkoa denean, erabilera hasi baino lehen eta amaitutakoan desinfektatu behar da.

Bereziki zainduko da garbiketa eta desinfekzioa, garbiketa-plan trinko baten bidez. Era berean, espazioen **aireztapen naturala areagotuko da** ahalik eta gehien, barruko airea berritzen laguntzeko. Ikasgelen kasuan, eskolak hasi eta bukatu ondoren bost minutuz gutxienez, eta hiru, lau edo bost orduko ikastaroen kasuan, atsedenealdian hamabost minutuz gutxienez. Irakasle gelaren kasuan, goizean goiz, eguerdian eta arratsaldean egingo da gutxienez.

Norbera babesteko neurriak, zein instalazioak garbitu eta desinfektatzeko prebentzio-neurriak Covid-19ari aurre egiteko protokoloan daude jasota eta eguneratu ahala, langileei jakinarazi zaie.

Euskaltegira etortzen diren **guztiak ondoko sintomei erreparatu behar diete**: 37 gradutik gorako sukarra, eztul idorra, eztarriko mina, arnasa hartzeko zailtasuna, usainik edo dastamenik ez izatea. Horrelakorik sumatuz gero, osasun-zentzora deitu beharko dute.

Euskaltegian gela bakoitzak gel hidroalkoholikoa izango du eskuak garbitzeko eta desinfektatzeko, bai eta erabili eta botatzeko materiala baztertzeko ontzi edo paperontzi espezifiko bat ere (paperezko zapiak, kasu).

Euskaltegian beharrezko materiala dagoela ziurtatuko da: erabili eta botatzeko zapiak, maskarak, eskularruak, tapa eta pedala duten ontziak, garbitzeko eta desinfektatzeko materiala eta produktuak,

soluzio hidroalkoholikoak, etab. Pantaila pertsonalak ere baditugu langileentzat.

ESKOLA PRESENTZIALAK GARATZEKO JARRAIBIDE OROKORRAK

- Sintoma argiak badituzu, jarri harremanetan zure osasun zentroarekin.
- Maskaren erabilera arduratsua egin behar da euskaltegian.
- 1,5 metroko distantzia mantentzen saiatuko da lagun artean. Distantzia hori mantentzerik ez dagoenean, higie-neurri egokiak hartuko dira kutsadura-arriskua prebenitzeko, eta, nolana ere, ahalik eta distantziarik handiena mantenduko da pertsonen artean.
- Kontaktuak eta pilaketak saihestu behar dira. Horretarako, eskolak bost minutu beranduago hasiko dira eta bost minutu lehenago bukatuko. Garrantzitsua da puntualitatea zaintzea.
- Ikasturte hasieran, eskolen lehenengo bi egunetan, kalean bertan atendituko ditugu ikasleak eta dagokien geletara bideratu barruan pilaketak saihesteko. Egun horietan eskolak hamar minutu lehenago bukatuko dira.
- Ilogailua behar-beharrezkoa denean soilik erabiliko da.
- Higie-neurriak areagotu behar dira. Gelan sartzean, gel hidroalkoholikoa erabili behar da eskuak garbitzeko.
- Norberak erabiltzen dituen gainazalak eta tresnak garbitu behar ditu. Erabilera hasi baino lehen eta amaitutakoan desinfektatu egin beharko dute horretarako egokitutako produktuen bidez.
- Ahal dela, ez da objekturik partekatuko. Beharrezkoa denean, erabilera hasi baino lehen eta amaitutakoan desinfektatu behar da.
- Aireztapena areagotuko da eta eskola hasi eta bukatu ondoren bost minutuz gutxienez aireztatuko da. Hiru, lau edo bost orduko ikastaroen kasuan, atsedenealdian hamabost minutuz gutxienez.
- Ez da egingo urrutze- eta higie-neurriak betetzen ez dituzten ekitaldirik edo bilerarik.
- Liburuak irakaslearen bitartez erosiko dira bulegoan pilaketak saihesteko.
- Bulegoan argitu beharreko zalantzaren bat izanez gero, gomendagarria da postaz bidaltzea bulegoan lagun gehiegi ez pilatzeko.
- Ahalik eta kontaktu estu gutxien izateko, garrantzitsua da une kritikoak saihestea, adibidez atsedenealdiak, ikasleak/irakasleak ondoko tabernetara ateratzen direnean.
- Atsedenealdia egiteko ordutegia ondoko gelako irakaslearekin adostu beharko da pilaketak

saihesteko.

- Egoera aldaketa egongo balitz, zuzendaritza-taldeak antolatuko du jarduera, horren komunikazioa eta koordinazioa, betiere osasun-agintarien jarraibideak kontuan hartuta. Zuzendaria izango da koordinatzaile nagusia.
- Bulegoan ez da kanpoko pakete pertsonalik jasoko.
- Modalitate presentzian google classroomaren bitartez jasoko da egunez eguneko eskolen jarraipena ikasturte hasieratik.

INSTALAZIOAK GARBITZEKO ETA DESINFECTATZEKO NEURRIAK

Instalazio guztiak maiz garbitu eta desinfektatuko dira, kontuan hartuta Osasun sailburuaren 2020ko apirilaren 2ko Agindua, zeinaren bidez neurriak hartzen baitira gainazalak garbitu eta desinfektatzeko. <https://www.euskadi.eus/covid-19-koronavirus-berriaren-salbuespenezko-neurrien-araudia/web01-a2korona/eu/>

- Garbiketarako, binilozko/akrilonitrilozko eskularruak erabili behar dira.
- Kutsatuta egon daitezkeen eremuak garbitzeko prozedura jarraitu behar da. Birus hauek desinfektatzaile arruntekin 5 minutuz kontaktuan egon ondoren desaktibatzen dira.
- **Arreta berezia jarriko zaie ukipen handieneko azalerei eta ekipamenduei:** ateen heldulekuak, etengailuak, mahaiak, aulkiak, zoruak, leihoak, laneko materiala, higiene-zerbitzuak, takilak... Komunen kasuan adibidez, maiztasuna bikoiztu dugu (komuna garbitu, xaboa eta paperezko zapiak dauden konprobatu...). Horretarako, etxean erabiltzeko lixiba erabil daiteke, %0,1ean diluituta giro-tenperaturan dagoen uretan, erabiliko den egunean bertan prestatua. Lixiba erabili ezin den gainazaletan, etanola % 70ean erabili ahal izango da.
- Erabili eta botatzeko material espezifikoak duten ontziak, euskaltegian zehar banatu dira. Maiz hustuko dira eta beti garbi mantenduko dira.
- Garbitzaileak norbera babesteko ekipo egokiak erabili behar ditu, egoera bakoitzean kontuan hartzen den arrisku-mailaren arabera, eta modu seguruan bota behar ditu erabili ondoren. Ondoren, eskuak garbitu behar ditu.
- Kanpotik materiala ekartzen dutenean, higiene eta desinfekzio neurriak hartuko dira horren erabilerarako.
- **Hondakinen kudeaketa egokia egingo da:** Hondakin arruntak ohiko moduan kudeatzen jarraituko da, hondakinak bereizteko protokoloak errespetatuz. Langileek eta ikasleek eskuak lehertzeko erabiltzen dituzten erabili eta botatzeko zapiak tapaz babestutako eta pedalez zabaldu beharreko paperontzietara botako dira. Norberaren garbitasuneko material guztiak –maskarak, eskularruak, etab.– “errefusa” hondakinekin batera utzi behar dira. Paperontzien hustuketa maiz egingo da.

ZER EGIN GAIXOTASUNAREN SINTOMAK ANTZEMANEZ GERO

Sintomak ditut. Zer egin behar dut?

COVID-19aren sintomarik ohikoenak honako hauek dira: sukarra, eztula, eztarriko mina, airea falta duzulako sentazioa edo usaimena edo dastamena galtzea. Pertsona batzuek mina, mukiak edo beherakoa ere izaten dituzte.

Kolektibo kalteberakoa bazara (60 urtekoak edo gehiagokoak, immunodeprimituak, haurdun dauden emakumeak):

Osakidetzako web-orriko inprimakia bete behar duzu, Osakidetzak proba diagnostikoa egin diezazun. Osakidetzarekin harremanetan jarriko da (SMS/dei bidez), probaren hitzorduaren berri emateko. Bien bitartean, arretaz ibili eta murriztu ahalik eta gehien gizarte-elkarrekintzak.

Kolektibo kalteberakoa ez bazara:

Arretaz ibili eta murriztu ahalik eta gehien gizarte-elkarrekintzak.

Zaindu sintomak. Kasu gehienetan, gaixotasunak sintoma arinak eragiten ditu (sukarra, eztula, eztarriko edo buruko mina, nekea edo usaimenaren edo dastamenaren galera).

Sintomak okerrera egiten badute edo sintoma larriagoak agertzen badira, besteak beste, arnasa hartzeko zailtasuna, sukarrak altua 4 egun baino gehiagoz, eztul oso gogorra, jarri zure osasun-zentroarekin harremanetan, edo Osasun Kontseiluarekin (900 20 30 50) edo deitu Larrialdietara (112), sintoma larriak badituzu.

COVID-19-aren kasu egiaztatua naiz. Zer egin behar dut?

Proba diagnostikoa egin baduzu (osasungintza-sistemaren bidez edo farmazian erositako proba diagnostiko baten bidez) eta positibo eman baduzu:

Arretaz ibili eta murriztu ahalik eta gehien gizarte-elkarrekintzak; horretarako, erabili etengabe maskara eta izan beti eskuak garbi, sintomak hasi edo sintomarik gabeko pertsonen kasuan diagnostikoa egin eta hurrengo 10 egunetan zehar.

Saiatu pertsona kalteberekin harremanetan ez egoten eta jendetza batzen den ekitaldietara ez joaten. Posible denean eta aldi baterako ezintasuna jaso ezin baduzu, telelana gomendatzen da.

Ohartarazi kontaktu estuak zure egoeraz, sintomak agertzen ote zaizkien zaintzeko.

GARRANTZITSUA: Sintomak okerrera egiten badute edo sintoma larriagoak agertzen badira, besteak beste, arnasa hartzeko zailtasuna, sukarrak altua 4 egun baino gehiagoz, eztul oso gogorra, jarri zure osasun-zentroarekin (leiho berri batean irekitzen da) harremanetan, edo Osasun Kontseiluarekin (leiho berri batean irekitzen da) (900 20 30 50) edo deitu Larrialdietara (112), sintoma larriak badituzu.

INFORMAZIOA ETA KOMUNIKAZIOA

COVID-19aren inguruko informazioa eguneratua izan behar dugu, eguneratuta dauden iturri ofizialen bidez, bai sintomei dagokienez, bai transmisioa prebenitzeko moduei dagokienez.

Erne ibili behar dugu informazioarekin; horretarako, informazioa uneoro dago eguneratuta Osasun Sailaren webgunean: <https://www.euskadi.eus/covid-19-koronavirus-berria/>

Zuzendaritza-taldeak euskaltegian ezarri diren jarduketa-protokoloak edo prebentzioko, higieneko eta osasunaren sustapeneko neurriak buruzko informazioa helarazi behar du. Covid-19ari aurre egiteko protokoloa eta dagozkion argibideak erabiliko dira langileei bidaltzeko eta ikasleen kasuan, protokoloa ikasleen argibideekin batera jasota dago. Horrez gain, ohar-informatiboak jarri dira euskaltegietan.

KOORDINAZIO TALDEA

Prebentzio jardueraren garapenerako laguntza- eta jarraipen-batzordea izendatu da, eta honako hauek eratuko dute: zuzendaria, laneko arriskuak prebenitzeko arduraduna eta ikasketa burua. **Zuzendaria izango da koordinatzaile nagusia**. Langileen ordezkariarekin harremanetan egongo da langileen parte hartzea sustatzeko eta informazioa partekatzeko.

Bere zeregin nagusia suerta daitezkeen zalantzei erantzutea eta horiek argitzea izango da, prebentzio-neurriei, antolaketa-neurriei edota jardueren garapenari dagokienez. Horretarako, beti hartuko dira kontuan Osasun Sailak eta Laneko Prebentzio eta Arriskuen Zerbitzuak emandako irizpideak, bai eta HABEK ezarritako jarraibideak ere.

Koordinazio taldeak jardueren jarraipena egingo du bereziki langileen bajen hazkundearen aurrean edo transmisio-arriskuaren igoeraren aurrean jokatzeko, beti ere langileen ordezkariarekin adostuta. Neurrien jarraipen sistematikoa egingo da, bereziki ikasturte hasieran. Horretarako, hartutako neurrien erregistroak jasoko ditugu.